

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Qvaestio LXVIII. De suscipientibus Baptismum. In duodexim Articulos
diuisa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

QVÆSTIO LXVIII.

De Suscipientibus Baptismum.

In Duodecim Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum omnes teneantur ad susceptionem Baptismi?

Est de Fide.

Respondetur Affirmatiuè, Omnes diuino præcepto teneri ad baptismi susceptionem. Admittunt hæretici. Probat: Matt. 28. Dominus iubet omnes baptizari: ergo omnes obligat ad baptismum. Patet Consequentiâ, Quia illis verbis datur Apostolis potestas & iurisdicção adducendi omnes gentes ad baptismum. Atqui hæc iurisdicção inutilis fuisset, nisi habuisset annexum præceptum, quo gentes tenentur obedire, & baptismum suscipere: Genesis 17. vers. 14. *Masculus cuius præputij caro circumcisa non fuerit, deletur anima illa de populo suo.* Ex quo loco omnes colligant Iudæos habuisse diuinum mandatû, vt circumciderentur. Atqui simili prorsus modo dictum est Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit &c.* omitto alia loca. Ratio est, Quia omnes arctissimo præcepto tenentur recipere legem Christi, cuius professio, initiatio, & veluti ianua, est baptismus. Præterea omnes tenentur eniti, vt mortem æternam euadant, & salutem consequantur. Atqui baptismus ad hoc est necessarius; nam per hunc incorporamur Christo, à quo omnis salus.

ARTICVLVS II.

Vtrum sine Baptismo possit aliquis saluari?

Baptismus in re, vel in voto est necessarius necessitate medijs.

Respondeo & Dico Primò, Sine Baptismo in re vel in voto suscepto, non potest quisquâ salutem assequi. Est fide tenendum. Probat, Concil. Trident. sess. 6. can. 4. *Si quis, inquit, dixerit Sacramenta nouæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua, & sine eis, aut eorum voto hominè iustificari, anathema sit.* Et sess. 6. c. 4. agens de translatione à statu peccati ad statum gratiæ, addit, *Que quidem translatio post Euangelium promulgatû sine lauacro regenerationis aut eius voto fieri nequit.* Idem definitû ab Innocentio III. Cap. *Apostolicam*. de Presbytero non baptizato. Et Cap. *Debitum*. de Baptismo & eius effectu. Hinc sequitur, baptismum hoc modo esse omnino necessarium necessitate medijs. Per *Votum baptismi*, intelligimus desideriu efficax, quo quis proponit illum suscipere conuenienti tempore.

Adultus potest saluari per contritionem, vel amorè Dei includentem votum baptismi.

Dico Secundò, Adultus tamè, sine baptismo re ipsâ suscepto, iustificari & saluari potest per verâ contritionem, vel amorè Dei super omnia, includentem votum baptismi. Colligitur apertè ex Conc. Trid. suprâ, ita vt de eo nõ possit dubitari.

Probat: Primò, Ex Scripturis. Actorum 10. Cornelius iustus traditur ante Baptismû. Et Pe-

trus ibi complures baptizat, qui iam Spiritum S. acceperant. Ex quo loco manifestum est, ante realem susceptionem Sacramenti, etiam extra casum necessitatis, posse hominem iustificari. Ezech. 18. v. 21. *Si impius egerit penitentiam, omnium iniquitatum eius non recordabor amplius.* Similia multa habet cap. 3.

Probat: Secundò, Ex Patribus. Ambrosius Oratione funebri in obitu Valentiniani Junioris; *Audio, inquit, vos dolere, quòd non acceperit Sacramentum baptismatis: atqui hoc etiam in votis habuit: non ergo habuit gratiam quam desiderauit, non habuit, quam poposcit? Imò quia poposcit, accepit.* D. August. lib. 4. de Baptismo cap. 22. ex professo docet fidem & conuersionem cordis sufficere, quando temporis angustia baptismum excludit. Idem etiam ex professo docet epist. 77. ad Hugonem. Ratio est, Quia vera contritio est vltima dispositio ad iustificationem, connaturalis iustificationi in eo, qui peccati mortiferi sibi est conscius; & amor Dei super omnia est vltima dispositio in eo, qui peccati mortiferi non est conscius: Nam est perfecta voluntatis ad Deum conuersio: ergo in quocumque ea fuerit, hoc ipso momento infallibiliter sequitur iustificatio. Patet Consequentiâ, Quia lex connaturalis gratiæ non est minus firma quàm lex nature: atqui in rebus naturalibus postâ vltimâ dispositione statim sequitur forma: ergo &c.

Contritio, vel amor Dei, est vltima dispositio ad iustificationem.

Dices: Ergo non requiritur votum baptismi. Respondeo Negando Consequentiam: Quia ex quo Dominus baptismum præcepit tanquam medium necessarium, necesse est vt aliquo modo percipiatur, vel re ipsâ; vel si id fieri nequeat, saltem voto; alioquin non est vera & sincera conuersio: verum hoc votum vel virtute in ipsâ contritione & amore continetur, vel inde manat. Vnde etiam patet non semper requiri votum expressum, sed interdum posse sufficere implicitum votum: vt si Catechumenus, iam Christi fidem edoctus, cum vera animi conuersione moriatur antequam instrui possit de baptismo, sine dubio saluus erit, & tamen nullum habuit desideriu baptismi explicitum, quem ignorauit, sed solum implicitum, quatenus generatim desiderauit adhibere omnia salutis remedia à Christo præscripta, vel eius madata seruare. Sic cap. 10. Actorum Familia Cornelij videtur iustificata ante expressum votû baptismi: nam Petrus adhuc nihil dixerat de baptismo, quando Spiritus sanctus cecidit super eos. Denique, Si quis iam instructus, statim esset moriturus, nec vllam opportunitatem baptismi esset habiturus, is non teneretur habere votum explicitum baptismi; quia non potest habere desideriu absolutum, sed solum conditionatû & inefficax; ad quod nemo obligatur: quia quando constat rem esse impossibilem, est inutile ad suum finem. Sed plura de hoc in Tractatu de Penitentia.

Votum baptismi debet esse, vel expressum.

Vel implicitum.

ARTI-

ARTICVLVS III.

Vtrum Baptismus sit differendus?

3
Exempla
adulcorum
qui baptis-
mum di-
stulerunt.

Circa hunc Articulū maximē dubitari potest de adultis, an possint differre baptismū, vbi satis instructi fuerint. Videtur enim posse: Primò, Quia D. Martinus octo annos legitur fuisse catechumenus, S. Ambrosius valde diu fuit catechumenus vsque ad Episcopatum, etsi rei Christianæ esset peritissimus: nam ex catechumeno electus est ad Episcopatum. Constantinus Imperator in fine vitæ Nicomediæ baptizatus est, teste Eusebio lib. 4. Vitæ eius sub finem, & Theodoro lib. 1. c. 32. Theodosius Imperator Thessalonice vbi in morbum inciderat, baptizatus est, cum multò antea fidē esset amplexus. Idem de Chosroe Persarum Rege narrat Euagrius lib. 4. histor. c. 27. Valentinianus Iunior diu antea Christo nomen dederat, & tamen Baptismum vsque ad mortem distulit, qua præuentus, non poterat baptizari: vt patet ex Oratione funebri D. Ambrosij.

4
Quando
tenetur
adulter
baptizari.

Respondet, Adultus, cum in fide satis instructus fuerit, tenetur baptismum ab Ecclesia postulare, & prima opportunitate, cum Prælato visum fuerit, accipere. Probatur Primò, Quia quando præceptum est affirmatiuum, tempus obligationis colligendū est ex cōditione & natura operis præcepti: atqui baptismus natura sua est religionis exordium; ergo natura sua postulat, vt ab initio, quamprimum homini licuerit, suscipiatur. Patet consequentia, Quia homo non potest manere sine religione: neque sufficit interna religio; quia etiā corpore constat, & per corpus Deū vera religione colere debet. Probatur Secundò, Quia sicut proposita sufficienter fide tenetur homo statim interiorius credere, & religionem Christianā amplecti; alioqui censetur contemnere diuinam veritatem: ita etiam tenetur eandē exteriorius amplecti & profiteri, quamprimum cōmodē fieri potest; alioqui censetur religionis contemptor. Confirmatur, Quia Christus voluit suos fideles non solum in vna fide, sed etiā in vnus externę religionis professione, & eorundem externorum Sacramentorum communionem conuenire (per hæc enim constituitur Ecclesia;) quorum omnium introitus & ianua est baptismus: ergo &c. Probatur Tertiò, Quia baptismus non solum peccata præterita delet, sed etiam opem præbet contra futura, & aliorum Sacramentorū & auxiliorum facit capaces; quibus sine grauissima causa se ad longum tempus fraudare, est contra charitatem sui, & obligationē qua homo tenetur suam salutem querere.

Dilatio
baptismi
fuit semper
illicita.

Hinc colligitur, Pravam fuisse consuetudinem eorum, qui olim baptismum deserebant donec mors instaret, vt interea licentius possent viuere, & tandē omnibus culpis & pœnis simul expedirentur: contra quos agit Nazianzenus Oratione in sancta Luminaria. Basilii exhortatione ad baptismum. Chrysothomus hom. 4. ad Baptizandos, & hom. 1. in Acta.

5
Falsum est
Constanti-
num in
fine vitæ
baptizari
esse.

Ad Argumentum; Respondet, Viros illos sanctos vel sine graui causa non distulisse, vel certē in ea dilatione peccasse, quamuis fortē nō ita grauiter ob ignorantiam tantæ obligationis: hoc tamē peccatum etiam per baptismum deleri poterat, quantumcumque esset. De Constantino, Falsum

est ipsum sub finem vitæ Nicomedię baptizatum: constat enim illum initio cōuersionis baptizatum Romæ à Siluestro. Patet hoc ex Concil. Romano quod habitum fuit sub ipso Siluestro cap. 1. & ex Damaso in vita Siluestri: ex Adriano I. in epist. ad Constantinum & Irenem, quæ approbatur in VII. Synodo Act. 2. ex Nicolao Papa in epist. ad Michaëlem Imperatorem paulò antea mediū, vbi Siluestrum Constantini Magni Baptizatorem appellat. Denique ex Nicephoro lib. 7. histor. c. 35. vbi refutat sententiam contrariam, eamque confirmatam ait à Grecis Arianis, scilicet Eusebio Casariensi, vt sic obliquè persuaderent Constantinum Arianiū fuisse: nam Eusebius iste Nicomediensis, à quo tunc baptizatus dicunt, tunc Princeps Ariariorum erat. Et probat Nicephorus, quia multò antea Constantinus Concilio Nicæno interfuerat, & cum reliquis Partibus mysteriorum nostræ religionis particeps fuerat, quæ catechumeni non possunt percipere. Hinc patet Caietanum qu. 69. art. 8. immeritò hanc historiam in dubium reuocare. Sed est

D V B I V M.

Vtrum Ecclesia possit constituere tempus, vltra quod Baptismus non possit differri, sicut potest determinare tempus Communioni?

Respondeo & Dico Primò, Nō potest Ecclesia suo præcepto directè obligare adultos catechumenos, vt hoc vel illo tempore baptismū suscipiāt, sicut directè obligat fideles ad certo tempore percipiendam Eucharistiam. Probatur, Ante baptismum non sunt subditi Ecclesię: ergo Ecclesia nō habet in illos ius præcipiendi. Confirmatur, Quia alioqui posset eos punire si nō parerent, cum potestas præceptiua nunquam sit sine potestate coercitiua. Atqui hoc est contra illud 1. Cor. 5. v. 12. *Quid enim mihi de ijs, qui foris sunt iudicare?* Et contra Concil. Trid. sess. 14. c. 2. *Ecclesia, inquit, in neminem iudicium exercet, qui non prius in ipsam per baptismi ianuam fuerit ingressus.*

6
Ecclesia nō
directè, sed
indirectè,
potest Ca-
techume-
nos obli-
gare ad su-
ceptionem
baptismi.

Dico Secundò, Potest tamen Ecclesia eos indirectè obligare, quatenus potest constituere certa tēpora solemnium baptismi, quibus tēporibus hi qui satis instructi sunt, iure diuino tenentur baptizari. Ratio est, Quia iure diuino tenentur eum primo quoque tempore quando cōmodē possunt impetrare. Atqui hoc est illud tempus, quod Ecclesia constituit: ergo indirectè Ecclesia illos obligat. Aduerte tamen, iudicio Prælati posse differri baptismū; vt rectè notauit D. Thom. non quòd tunc Prælati dispenset in hac obligatione; sed quia interpretatur subesse iustam rationem differendi.

ARTICVLVS IV.

Vtrum peccatores sint baptizandi?

Respondetur, Peccatores, qui nolunt pœnitere de peccatis suis, non sunt baptizandi: nam frustra baptizarentur, & præterea nouā culpā tum baptizans, tū baptizatus cōtraheret ob sacrilegiū.

Notandum est; Hoc esse contra quosdam hereticos, qui tempore Augustini docebant omnes ad baptismum admittendos, etsi finem peccandi nolent facere: sat enim esse, si fidei doctrina præcederet; postea tamen esse instruendos quā perniciosum sit in peccatis persistere. Ratio illorum

E e e ij erat;

Arguta S. Augustini responsio ad hæreticos volentes baptizari peccatores etiam impenitentes.

erat; Quia populus Israël prius mare Rubrum transiit & postea legem accepit, quæ præcepta morum cõtinet. Contra quos scripsit D. Augustinus lib. de Fide & operibus: vbi huic argumento respondet, quod populus Israël prius ab Ægyptijs recesserit, quam in mari Rubro sit baptizatus; quo significaretur, prius recedendum à peccato, quam baptismum suscipiendum.

ARTICVLVS V.

Virum peccatoribus baptizatis sint imponenda opera satisfactoria?

Baptismus est perfecta comunicatio mortis Christi.

Respondetur, Nullam penitentiã baptizatis imponendam, quantumuis multa peccata fecerint; cum per baptismum non solum omnis culpa, sed etiam omnis reatus & poena remittatur. Ratio est, Quia per baptismum datur nobis perfecta passionis & mortis Christi comunicatio, perinde ac si ipsi pro peccatis nostris mortem sustinuissemus (vnde per baptismum dicimur commori Christo & sepeliri.) Sicut per conceptionem naturalem ex Adamo comunicatur nobis transgressio Adami, perinde ac si nostra voluntate facta esset, licet non in æquali gradu. Quare oportebat, non solum omnem culpam, sed etiam omnem poenã reatum per hanc mortis Christi comunicatiõnem deleri. Patet cõsequentiã: Quia alioqui non fuisset perfecta hæc comunicatio, nam non fuisset perfecte mortui morte peccati. Idem quoque cõsentaneum erat Christi benignitati; vt videlicet, qui ipsi primò infereretur, iugum eius suauè perciperent dum etiã ab omnibus poenis liberantur.

ARTICVLVS VI.

Virum peccatores ad baptismum accedentes teneantur peccata sua confiteri?

Quomodo quidam Patres velint baptizandos debere confiteri.

Respondetur, Non teneri confiteri externa confessione apud Sacerdotem; sed sufficere internam confessionem, qua generatim recogitatis suis peccatis, dolorem concipiant. Ratio est, Quia Baptismus est ianua Sacramentorum. Vnde nec Confessio, nec aliud Sacramentum vim habet in non baptizato. Dices, Tertullianus lib. de Baptismo sub finẽ, requirit cõfessionem peccatorum ante baptismum. Similiter Nazianzenus Oratione in S. Baptisma. Respondeo, Nõ loquuntur de Cõfessione sacramentali, quæ fit vt penitens à peccato absoluat; sed de manifestatione peccatorum, vt commoda illis remedia adhibeantur: hæc tamen consuetudo nõ erat vniuersalis, neque necessaria.

ARTICVLVS VII.

Virum ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi baptismi?

Glossa.

Glossa in Can. Soter. de Consecrat. dist. 4. insinuat nihil interesse, quam intentione habeat suscipiens, modò minister intendat cõferre Sacramentum. Et in Cap. Maiores. de Baptismo & eius effectu, putat baptismum perfici, etiamsi animo dissentiat, modò exterius fateatur se consentire. Verum hæc sententiã ab omnibus vt erronea rejicitur: certissimũ enim est, non perfici Sacramentum

in eo, qui habet positium dissensum. Et patet ex illo Capitulo Maiores, vbi Innocentius III. id probat, quia alioqui homo inuitus cogeretur ad religionem Christianam. Quare Glossa illa vel intelligenda sunt de foro externo; nempe quod in foro externo censentur baptizati, & cogentur seruare religionem Christianam, si exterius consensissent; vel sunt omnino rejicienda.

In positum dissentite baptismus perfici valet non potest.

Vnde his omisissis: Sententiã Caietani est, Nõ requiri positiuam voluntatem; sed sufficere, vt non habeat voluntatem baptismum renitentiã: vt si merè negatiuè se habeat, neque positiuè velit, nequã. Probatur Primò, Quia in infantibus non requiritur positiuã voluntas. Secundò, Quia Innocentius III. Cap. Maiores. sic ait, Tunc Characterem sacramentalem imprimi operatio, cum obicit voluntatis contrariã non inuenit obstitentem: atqui is, qui nullum profus habet actum, non habet voluntatem obstitentem: ergo. Tertio, Baptizari est quedam passio; id autẽ quod patitur non necessariò exercet aliquem actum vt patitur: ergo. Verum contrariã sententiã est communis, & tenenda: pro qua,

Neque in habente se merè negatiuè, vt tamen vult Caietanus.

Dico Primò, In suscipiente necessarius est aliquis positiuus consensus seu intentio, siue ea sit actualis, siue virtualis, siue habitualis. Vbi nota, In ministro requiri intentionẽ actualem, vel virtuales; vt supra dictum est: habitualis autem in ipso non sufficit, quia non influit in opus. Sufficit tamen habitualis intentio in suscipiente: vt si quis aliquando actu voluerit baptizari, & nunquã propositum suum reuocauit, si postea dormiens vel amens baptizetur, erit verus baptismus.

11 Sed requiritur consensus positiuus.

Sufficit Habitudo

Probatur Primò, Ex Cap. Maiores, vbi definit Innocentius III. dormientes & amentes baptismum posse suscipere, si antea propositum suscipiendi habuerint. Vbi aduerte, Innocentium de his solum dicere id, quod Caietanus pro se citat, nempe Baptismum imprimere Characterem quando non inuenit voluntatem resistentem: loquitur enim de illis, qui antea propositum suscipiendi habuerant.

Innoc. III.

Probatur Secundò, Ex Conc. Carthaginensi III. c. 34. vbi dicitur, Agros esse baptizandos, si tamen sua voluntatis præcedentis habuerint testimonium. Idẽ docet D. August. lib. 4. de Baptismo c. 22.

Concil. Carthagin.

Probatur Tertio, Ratione. Prima est, Quia siue nemo adultus potest iustificari, nisi positiuè consentiat; ita par est, vt nemo possit Sacramentorum esse particeps, per quæ Christi merita ad iustificationẽ applicantur, nisi volens. Et confirmatur; Quia si donationes humanæ & rerum humanarum sunt irritæ, nisi acceptentur; multò magis donatio & applicatio diuinorum Sacramentorum & Christi meritorum irrita erit, nisi acceptetur. Quæ ratio probat de omni Sacramento: vt si quis Eucharistiã percipiat, nesciens esse Eucharistiã, nihil fructus percipiet, nec erit sacramentalis perceptio. Secunda est, Quia alioqui sequeretur cogendum esse ad fidem & religionem Christianam eum, qui nunquam ad eam præstitit consensum: quod est cõtra Ecclesiæ praxim, & communẽ Doctorum sententiam. Id enim est contra dignitatem Fidei & Religionis, quæ suo splendore suisque præmijs voluntates hominum debet allicere. Id autem ad quod quis compellitur, vile & abiectum censetur, & magis exosum redditur.

Duplex Ratio.

Ex his patet responsio ad primum argumentum Caietani: In infantibus enim non requiritur consensus, quia nondum sunt capaces: secus est de adultis; in

Respondetur argumentis Caietani.

ultis, in quibus tamē sufficit consensus prateritus, quia non est dispositio physica, sed moralis. Consensus autem prateritus censetur moraliter remanere, si nō est reuocatus; sicut peccatum prateritū remanet, donec per poenitentiam sit retractatum.

Cur in infantibus minus quā in adultis necessarius consensus ad baptismum.

Dices, Peccatū originis contrahitur sine consensu: ergo etiam sine consensu potest remitti. Respondeo, Remittitur sine consensu, si homo nondū sit capax consensus, quando baptismus adhibetur: sicut contrahitur, quando non est capax consensus; aliās requiritur consensus. Ratio est. Tū quia adulti baptizantur nō solūm propter peccatum originis, sed etiā propter actualia, quæ per cōsensum contrahuntur: Tum quia per baptismum transferimur ad statum supernaturalem, cuius dignitas postulat, vt voluntariē suscipiatur. Ad secundum ex Innocentio, iam ante responsum est. Ad tertium: Sapē fit, vt id quod patitur, debeat tunc vel antea aliquam actionem habuisse, per quam se disponat ad illam passionē excipiendam: vt patet in iustificatione & glorificatione.

12. Intentio merē conditionata non sufficit ad baptismum.

Dico Secundō, Intentio, seu voluntas merē cōditionata, etiam si sit positua, non sufficit. Ratio est, Quia cum hoc consistit absoluta voluntas renitens baptismum.

Dico Tertiō, Sufficit tamen voluntas absoluta suscipiendi, quāuis illi simul coniungatur conditionata non suscipiendi. Probat ex Cap. *Maiores iam dicto*, vbi Innocentius id docet; & ad hoc citat Conc. Toletanū, quod refertur dist. 45. Cap. *De Iudæis*: qui Iudæi consenserant baptizari propter timorem Zizebuti Regis, & tamen coguntur religionem Christianam seruare. Ratio est, Quia voluntas metu extorta est absoluta & efficax voluntas; nā positis hęc circūstantijs absolute vult.

Cur Baptismus metu susceptus valeat, non autem Matrimonium.

Dices Primō, Metus cadens in constantem virū irritat matrimonium: ergo etiam baptismū: ergo si quis metu compulsus hunc suscipiat, non obligatur ad Christianam religionem. Respondeo Negando vtramque consequentiam; Quia Matrimonium non tantum est Sacramentum, sed etiam cōtractus civilis dispositioni iuris humani subiectus; vnde potuit irritari, vel etiam iure naturæ esse irritus, quia contra naturam cōtractus est, cū per iniuriam sit extortus: baptismus autem, solūm est Sacramentum, nullo modo humane potestati subiectum: vnde non potuit ob metum irritum reddi, si aliās absoluta voluntas illius suscipiendi adfuit: vnde qui sic baptizatus est, poterit postea ad religionem Christianam colendā cogi, eō quod verum Christi & Ecclesie Sacramentum voluntariē suscepit; ratione cuius Ecclesia, & maximē Christus in illum ius acquisiuit.

Dices Secundō, Nemo acquirit ius per iniuriā, ergo si Prælati cogat Ethnicum ad baptismum, non acquirit ius in illum. Respondeo; Non acquirit ius per actum iniuriosum, sed per voluntariam susceptionem baptismi, qua ille Ethnicus hęc & nunc voluntariē baptizatur; & cōsequenter se obligat ad cultum Christianæ religionis, & subiecit Ecclesie; & cūm baptismus non possit irritari, nō potest etiam obligatio inde secuta tolli; præsertim cūm baptismus, & tota hęc obligatio ab ipso suscipi debuerit etiam sponte; & per eam obligetur potius erga Christum, cuius Sacramentū suscepit, quā erga hominem qui coegit. Atqui Christus nullam iniuriam intulit, ac proinde non est ratio cur nō debeat cogi vt Christi religionem seruet.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum requiratur Fides ex parte baptizati?

Respondetur, Fidem requiri, vt Sacramentū conferat gratiam adulto, non tamen vt substantia Sacramenti constet, aut vt Character imprimatur.

ARTICVLVS IX.

Vtrum Infantes sint baptizandi?

Abaptista, quorū Dux Baltazar Pacimontanus Viennē igni exustus, ex principijs Lutheri docent infantes non esse capaces baptismi; quia nimirum nō possunt credere. Et idcirco omnes ad suam sectam venientes rebaptizant, tanquam adhuc infideles: & ob eandem causam Catholicos vocant infideles. Eundem errorem tempore D. Bernardi tenuit quidam Petrus de Bruys Narbonensis, à quo dicti *Petro - Brusiani*, cōtra quē scripsit Petrus Abbas Cluniacensis. Et quidam Henricus, à quo *Henriciani*, contra quem scripsit D. Bernardus epist. 240. Pro veritate

14. Anabaptista.

Petro-brusiani. Henriciani.

Dico Primō, Fide tenendum est infantes licite & salubriter baptizari. Probat Primō ex Scripturis, quamuis non omnino possit ex illis solis convinci: est enim vnum eorum, quæ per traditionem habentur. In veteri testamento Circumcisio, quæ erat figura Baptismi, dabatur infantibus, Genes. 17. Cur in nouo nō detur illis Baptismus, quæ est *Circumcisio cordis*? Ad Collos. 2. v. 11. quo argumento vtitur Innocentius III. Cap. *Maiores*. In nouo Testamento, Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua &c.* quibus verbis insinuat infantes non posse ingredi in regnū calorū, si sine Baptismo decedant. Matt. 19. Marci 10. & Lucæ 18. adferebant ad Dominū paruulos, vt eis benediceret, & cūm Discipuli vellēt eos prohibere, respōdit Dominus, *Tantum esse regnū calorū*: vbi non tantū loquitur Dominus de ijs, qui ratione vtentur & poterant credere, sed etiam de infantibus: id enim nomen Græcum *βρέφη*, infantes, apud Lucam v. 15. significat, vbi dicitur *αποστέργον αὐτοῖς τὰ βρέφη*: *Asserebant ad illum infantes*: ergo paruuli sunt capaces Christi benedictionis & vitæ æternæ.

Est de fide, infantes licite & salubriter baptizari.

Scriptura.

Probat Secundō, Ex Cōcilijs. Conc. Miluitanū can. 2. *Placuit, vt quicumque paruulos recentes ab veteris matrū baptizandos neget, anathema sit.* Cōcilium Gerundense can. 5. docet posse eodem die quo nascuntur baptizari. Idē habet Conc. Viennense, vt patet Clementina vnica de Summa Trinitate & fide Catholica. Et Concilium Trident. sess. 7. de Baptismo can. 12. 13. 14.

Concilia.

Probat Tertiō, Ex consensu omnium Patrum, qui etiam docent esse traditionem Apostolicam, Dionys. Arcopagita c. 7. Eccles. Hierar. par. 3. sub finem, dicit ita Apostolos tradidisse. Origenes in illa verba c. 6. epist. ad Romanos, *Qui mortuus est, iustificatus est à peccato*; Ecclesia, inquit, ab apostolis traditionem accepit, paruulos esse baptizandos. Idem expressē habet Aug. lib. 4. contra Donatistas de Baptismo c. 24. & ex hoc fundamēto probat infantes habere peccatum originale. Similiter D. Hieronymus Dialogo 3. contra Pelagianos. Et D. Prosper lib. 2. De vocatione gentium c. 23.

Patres.

75
Marci.

Connexa
sunt, habe-
re peccatū
originale,
& baptiza-
ri debere,
& contra,

16
Fundamen-
tum Ana-
baptistarū.

Refellitur.

Nazianeni
opinio nō
sauer Ana-
baptistas.

Tertullia-
ni error.

Probatur Quartò, Ratione. Prima est: Infantes tenentur obstricti peccato Adami; ergo oportebat, vt essent etiam capaces remedij: quod remedium est baptismus. Patet Consequentia, Quia alioqui potentius videretur peccatum Adæ, quàm gratia Christi. Vbi aduerte, Sicut Patres ex eo, quòd Ecclesia iudicat infantes baptizandos, colligunt habere peccatum originale; ita vicissim ex eo, quòd habent peccatum originis, certò probamus esse baptizandos; hæc enim duo connexa sunt, & se vicissim illustrat. Secunda est, Christus non solùm est Saluator adultorum, sed etiam infantum. 1. Timoth. 2: ergo consentaneum erat, vt illis commune remediū præscriberet. Tertia est, Sacramenta vim habent ex institutione diuina, non autem ex actu suscipientis: ergo suscipiens, etiam si nōdum sit capax rationis, potest vi Sacramenti iustificari; neque enim ratio illa, cur in adultis requiratur consensus, in infantibus locum habet, vt patet ex suprà dictis num. 11.

Sed Obijciunt Anabaptistæ. Primò, Matth. 28. v. 19. *Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos &c.* Marci 16. v. 16. *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit:* Hic Dominus requirit antè baptismum doctrinam & fidem, cuius non sunt infantes capaces: ergo nec baptizari. Hoc argumento coacti sunt Lutherani admittere infantes actu credere: ad quod confirmandum adferunt exemplū Ioannis Baptistæ, qui *Exultauit in vtero & credidit.* Sed, vt rectè D. August. epistola 57. ad Dardanum ait, *Iniuriam facit humanis sensibus, qui putat infantes scire quid circa ipsos agatur in baptismo, aut præbere assensum sanctificationi, cum experientia constat ipsos reluctari, flere &c.*

Respondendum ergo, Illum ordinem propriè pertinere ad adultos, vt docet Innocentius III. Capitulo Maiores. de Baptismo: hi enim, vt inquit Hieronymus, Primò docendi sunt ea, quæ ad fidem pertinent: Secundò baptizandi sunt: Tertio monendi, & instruendi non sufficere fidè & baptismum; sed vterius requiri præceptorum obseruationem. Hic tamen ordo non est semper seruandus, sed quando fieri potest. Vnde cum infantes non sint capaces instructionis, non seruatur in illis: sed primò baptizantur; deinde cum adoleuerint, instruuntur in fide. Simili modo fiebat in Circumcisione.

Obijcit Secundò, Gregorius Nazianzenus, Oratione in sanctum Lauacrum, optat differri baptismum, donec infantes possint aliquid de fide sua respondere. Similiter Tertullianus lib. 1. de Baptismo sub finem, in quam sententiam propendet Erasmus Præfatione in Mathe. & Ludouicus Vives in c. 27. lib. 1. de Ciuit. Dei.

Respondeo, Nazianzenus optat tantum differri ad triennium, vt pueri possint aliquo modo respondere; excipit tamen periculum mortis. Sentit ergo illos semper posse baptizari; & si differatur, solùm differendum esse ad triennium; qua tamen ætate nec possunt credere, nec penitere. Vnde hæc sententia non iuuat Anabaptistas: Nazianzeno enim videbatur esse conueniens, vt ipsimet possent respondere, quamuis nondum intellexerent res fidei. Verùm hoc Nazianzeni consiliū parum habet vtilitatis, & plenum est periculi: nam varijs casibus possunt infantes mori: vnde nunquam placuit Ecclesie, & rejicitur à Concilio Tridentino sess. 7. can. 13. Tertullianus

verò vult expectari ætatem idoneam fidei: Sed errat in hoc; sicut & in eo, quod subiungit, *In-nuptos non minore de causa procrastinandos, donec an-nubant, aut continentia roborentur;* quod nec Ana-baptistæ seruant. Argumenta eius sunt nullius momenti.

Dico Secundò, Quicumque in infantia sunt baptizati, postea ætate adulta cogendi sunt, vt Christianam religionem seruent. Est contra Eras-mum, qui censet eos esse interrogandos cum adoleuerint, an velint fidem susceptam retinere; quod si nolint, relinquendos suo arbitrio. Quod expressè damnat Concilium Tridentinum sess. 7. can. 14. de Baptismo.

Et Confirmatur Primò, Ex consuetudine totius Ecclesie, quæ nunquam talem libertatem reliquit. Vide Canonem qui incipit, *De Iudeis.* dist. 45. & Capitulum Maiores. de Baptismo & eius effectu. Confirmatur Secundò, Quia in lege Moylis Circumcisi tenebantur seruare totam legem. Ethnici etiam in falsis religionibus, veluti ratione distante, id seruauerunt, vt constat ex Platone lib. 10. De legibus. Lege quoque Ciuili pueri tenentur stare contractibus factis per tutores, quando sunt illis viles. Denique vt rectè notauit Albertus dist. 6. per baptismum non obligatur infans, nisi ad legem, quam suscipere tenebatur: vnde debet centeri ratur baptismus, & obligatio firma: præsertim cum contrarium cederet in magnam iniuriam Sacramenti, & religionis Christianæ, & in perniciem animarum.

D V B I V M I.

Vtrum baptismus reipsa susceptus sit Infantibus omnino necessarius ad salutem?

Omissis Pelagianis, qui existimabant paruulos absque Baptismo morientes non peruenire ad regnum cælorum, licet aliam quandam vitam æternam extra cælum ipsi largirentur: Sunt tres sententiæ. Prima est Caluini, infantes fidelium sine Baptismo saluari, eò quòd peccatum originale ipsis non imputetur. Secunda est Caietani art. 2. & 11. huius quaestionis, qui existimat infantes, si aliquo casu baptizari nequeant, & mors imminet, posse saluari per fidem parentum aliquo externo signo religioso applicatam, v.g. benedictione, aut infantis oblatione cum inuocatione Trinitatis; & hoc remedium in eo casu vult esse ordinariū, id est, Deum ordinariè assistere. Quiddam alij admittunt hoc remediū, tanquam piū, sed non esse ordinariū; piè tamen sperari Deum extraordinario modo suppleturum effectum Sacramenti. Ita Ioannes Gerson in tom. 3. Concione de Natiuit. beatæ Virginis. Ad quam sententiam accedunt illi Doctores, qui dicunt Deum supplere defectum Sacramenti, quando citra culpam suscipientis, aliquid essentielle deest. Vide Siluestrum Verbo *Baptismus.* 1. num. 5. Tertia est Catholica, Baptismum reipsa susceptum esse remediū absolute infantibus necessarium ad salutem. Ita vt etiam in extrema necessitate non habeant vllum aliud remediū ordinariū: Nec etiam credibile sit, Deum extraordinario modo Sacramenti effectum suppleturum, si fortè aliquid eius substantiæ deest. Prior pars est fide certa. Secunda pars est fidei proxima. Tertia pars ita certa, vt

17
Infantes
baptizati,
in adultis
ætate con-
gendi ad
seruandam.

18
Tres sen-
tentia.

1. Caluini,
2. Caietani

Gerson.

19
3. Vera &
Catholica.

Ex Scri-
pturis.

ta, ut contrarium sit improbable. Probatur Prima pars, & obiter reliqua. Primò, ex Scripturis Ioannis 3. v. 5. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.* Hæc significatur, Baptismum esse medium necessarium ad salutem: sicut, si quis diceret, Nisi pharmacum sumperis, non potes conualescere. Non enim hæc tam significatur præceptum, quam medium necessarium. Quod patet, Tum ex ratione quam Dominus subijcit v. 6. *Quod natum est ex carne, caro est; & quod natum est ex Spiritu, spiritus est. Ideo dixi, oportet vos nasci denuo: quasi dicat, per naturam carnis solum habetis, quòd sitis caro, vnde necessariò debetis renasci ex aqua & Spiritu, ut fiat spiritus, id est, spirituales; Tum ex figura ænæ Serpentis, & Arce Noë: quorum ille, vnicum erat remedium contra morsum serpentum; hæc, contra interitum per aquas diluuij; Ioannis 3. & 1. Petri 3. Sic enim Baptismus est vnicum remedium contra mortem æternam. Vide D. Augustinum lib. 1. de Peccatorum meritis & remiss. cap. 30. vbi hunc locum excutit.*

Caicetani
& aliorum
solutio
reijcitur.

Respondet Caicetanus, verba illa *Nisi quis renatus &c.* intelligenda esse conditionatè, *si fuerit possibile.* Sed contrà: Hæc conditio additur sine villo fundamento & auctoritatè: ac ex dictis supra art. 2. de necessitate medij manet refutata.

Infantes
voto par-
tum non
possunt
saluari.

Alij dicunt, infantem renasci ex aqua & Spiritu sancto per votum parentum; sicut adultus renascitur voto proprio, quamuis exterior non percipiat Baptismum. Et confirmatur, Quia infantes dicuntur credere fide parentum. Sed contrà: Votum alterius nihil potest infanti prodesse, cum ne proprium quidem votum alicui proficit, nisi sit coniunctum cum vera conuersione mentis, quæ conuersio non potest esse in paruulo. Idè enim votum in adultis supplet vicem Baptismi, quia coniunctum est cum propria dispositione ad iustificationem. Dispositio autem quæ in altero est, infanti nihil prodest. Ad Confirmationem dicuntur credere fide parentum, quia per illam offeruntur ad Baptismum, & re ipsa consequuntur, & consequenter fidem; sicque fiunt fideles. Nec obstat, quòd dici solet, voluntatem parentis reputari voluntatem paruuli: hoc enim solum verum est in ijs, quæ pater iure suo facit, quæ postea filius non potest rescindere: quòd, si crudè accipiat, est falsum: sic enim praua voluntas patris noceret infanti; vt si offerret infantem Idololo: & Baptismus, contra voluntatem parentis datus, esset irritus: denique infans etiam extra necessitatis articulum posset solo desiderio parentis saluari.

Ex Conci-
lijs & Tra-
ditione.

Probatur Secundò hæc veritas ex Concilijs & Traditione Ecclesiastica. Ecclesia enim semper existimauit infantes sine Baptismo decedentes perire: vnde nec preces pro illis offert, nec sepulturam concedit. Patet, tum ex vtu Ecclesiæ, tum ex Concilio Carthaginensi & Mileuitano apud D. Augustinum epist. 90. & 92. vbi ex professo damnatur sententia eorum, qui putant paruulos sine Baptismo saluari posse. Concilium Trident. sess. 5. can. 4. docet translationem ex statu, in quo nascimur filij Adami, in statum gratiæ, non posse fieri post Euangelium promulgatum, nisi lauacro regenerationis aut eius voto: vnde cum votum non habeat locum in paruulis, aperte sequitur non posse saluari sine reali Baptismo.

Probatur Tertio, Ex testimonijs Pontificum.

Siricius Papa epist. 1. cap. 2. & Innocentius I. epist. 26. ad Cœcilium Mileuitanum expressè docent Paruulos cerib perire, si sine baptismo moriantur. Idem docet Gregorius Papa lib. 7. epist. 53. & Innocentius III. Capitulo Non vt apponeres. de Baptismo & eius effectu: vbi respondet, puerum qui propter aquæ penuriam salua fuerat aspersus, non esse Christianum, Quia, inquit, requiritur aqua, iuxta illud: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & S. S.* Probatur Quarto, Ex Patribus. D. Augustinus epist. 28. ad Hieronymum, *Quisquis dixerit, quòd in Christo viuificabuntur etiam paruuli, qui sine Sacramento & eius participatione de vita exeunt, hic totam condemnat Ecclesiam; vbi propterea cum baptizandis paruulis festinatur & curritur, quia sine dubio creditur aliter eos in Christo omnino viuificari non posse.* Et lib. 3. de Anima & eius origine cap. 9. dicit, Non esse Catholicum, qui putat infantes sine baptismo posse originalis culpæ indulgentiam consequi. Omitto reliquos Patres.

Ex respon-
sis Pontifi-
cum.

Probatur Quintò, Ratione. Prima est contra Caluinum: Paruuli nascuntur in peccato originali, vt nunc suppono: ergo non possunt saluari sine remedio peccati originalis; quòd est baptismus.

20
Ex ratio-
nis
contra Cal-
uinum.

Respondet Caluinus, contrahere quidem peccatum originale, sed non imputari, eò quòd sint filij fidelium; quibus facta est promissio, Genesis 17. *Ero Deus tuus & seminis tui.*

Sed contrà, Quia hoc implicat contradictionem, Contrahere peccatum, & illud non imputari. Nam in quo est peccatum, is necessariò à Deo reputatur peccator. Sicut enim Deus necessariò odit peccatum, ita & peccatorem: *Odio enim sunt Deo, impius & impietas eius.* Sapient. 14. vers. 9. Si dicas; Per hanc non imputationem peccatum tolli: Infero: Ergo nunquam habuerunt peccatum originale, contra Scripturam, & ipsum Caluinum. Patet consequentia; nam in primo instanti cõceptionis sunt filij fidelium, ac proinde in primo instanti remittitur; quare non contrahunt illud.

Catholica
sententia
vrgetur
contra Cal-
icetanus ex
auctoritate
Ecclesiæ.

Secunda Ratio est contra Caicetanum. Si in extrema necessitate paruulorum, quando Baptismus adhiberi nequit, esset aliquod remedium ordinarium, id Ecclesiam hæcenus non latuisset: nam quæ sunt necessaria ad salutem, non ignorat. At constat Ecclesiam nunquam tale remedium agnouisse: nam expressè docent Concilia & Patres sine Baptismo infantes non posse saluari. Eadem ratione probatur non esse credibile, Deum interdum extraordinario modo supplere effectum Sacramenti: quomodo enim id Patres latuisset? Item cur Ecclesia non orat, aut docet fideles orare Deum, vt saluet infantes sine Baptismo morientes, nisi quia nulla spes est salutis? Sicut enim non orat, vt saluet illum, qui moritur sine penitentia; ita nec orat, vt saluet infantem sine Baptismo; quia nulla salutis est spes vel probabilitas: vnde talis actio non pia, sed potius superstitiosa censenda est. Et confirmatur; quia si rogandus sit Deus, vt aliquid faciat contra legem ordinariam, potius rogandus est vt extraordinario modo curet adhiberi Baptismum, quam vt effectum Baptismi inuisibiliter suppleat, Baptismo non existente. Accedit, quòd Deus nunquam facit miracula, nisi aliquo saltem externo signo possit hominibus innotescere; ac proinde non sanctificat interius contra legem ordinariã, nisi eo modo qui possit exteriorius innotescere.

E e e iij

Tertia

Tertia Ratio est; Si infans posset saluari illa Caietani benedictione, sequeretur esse plura Sacramenta quam septem; nam illa externa benedictio esset verè Sacramentum.

21
Obiectio
Caluini
soluitur.

Sed Obijcitur ex Caluino. 1. ad Corint. 7. Apostolus ait, *Filios*, qui nascuntur ex coniugio infidelis & fidelis, esse sanctos: ergo possunt saluari sine baptismo.

Quomodo
filij infide-
lis cum fi-
deli sint
sancti apud
Apostolum.

Respondeo, Horum coniugum filios dicit sanctos, quia quando consentit infidelis habitare cū fidei, sine iniuria Christi permittit etiā suas proles Deo consecrari, per baptismum sanctificari, & Christianè educari. Hortatur enim ibi Apostolus coniuges fideles, vt ne discedant à coniugibus infidelibus, si ipsi sine iniuria Christi velint cum fidelibus permanere. Rationem adfert, *Quia* inquit *sanctificatur coniux infidelis per fidelem*, id est, conuertitur ad fidē, vel certò sensim disponitur ad eam: vnde sequitur, vt filij quoque sancti sint; id est, vt fiant Christiani per baptismum, & Christianè instituantur. Quòd si fidelis discederet ab infideli, nec infidelis sanctificaretur per fidelem, nec filij sancti essent, sed immundi; nam sequerentur patrem infidelem. Ita exponit Tertullianus lib. 2. ad Vxorē; cuius expositionem approbat Hieronymus epist. 153. ad Paulinum. Augustinus lib. 2. de Peccatorum meritis cap. 26. & lib. 3. cap. 12.

22
Obiectio
Caietani
soluitur.

Secundò Obijcitur ex Caietano: Alienum videtur à diuina pietate, vt tot infantes sine remedio relinquuntur, cū infiniti tum in vtero, tum in laboribus partus, antequam baptismus adhiberi possit, moriantur.

An Deus
reliquet
infantes
sine suffi-
cienti re-
medio.

Respondeo ex D. Augustino lib. de Bono perseverantiæ cap. 12. & Prospero lib. 2. de Vocatione gentium cap. 23. Dei iudicia esse occulta, cur tot paruulos sinat perire: nihilominus tamen esse iustissima, cū posset omnes propter peccatum originale relinquere sine remedio. Adde: Deum nō reliquisse infantes sine sufficienti remedio ex parte sua; sic vt etiam in ipsis locum habeat illud Apostoli 1. ad Timoth. 2. v. 4. *Qui vult omnes homines saluos fieri*; vt docet Prosper loco citato. Instituit enim Baptismum pro omnibus, nemine excepto. Quòd autem his vel illis, ob aliquas causas extrinsecas, non possit humano more baptismus applicari, non est Deo imputandum; non enim ipse sic ordinat, & disponit illas causas vt baptismus non applicetur; sed permittit res agi suis motibus: in qua permissione & suaui prouidentia moderatio, quæ vim rebus non infert, & iudicium in penā peccati originalis cernitur: de quo plura in 1. parte. Cur autem hunc infantem ita faciat concipi & nasci, sicuti videt iuxta communem prouidentia cursum fore, vt ei applicetur baptismus; alium non ita; inscrutabile est Dei iudiciū. Similiter cur aliorum natiuitatem communis prouidentia ordini relinquat, aliorum verò singulari quadā prouidentia dirigat, inscrutabile est.

Iudicia
Dei, qui tā
multos in-
fantes sine
perire, ius-
ta; sed in-
scrutabilia.

D V B I V M II.

*Quando parentes tenentur suos liberos
Baptizare?*

23
Quorū ritus
obligat
tur paren-

Respondeo & Dico Primò, Tenentur in periculo mortis illorum. Idque partim lege Charitatis, seu Misericordia. Partim ex officio paterno quo tenentur rectè instituire, & saluti

necessaria curare. Partim lege Baptismi; quia non solum sibi baptismum, sed etiam filijs curare debent: Sicut olim lege circumcisionis tenebantur paruulos circumcidere. Et ratio est, quia iure natura infans non censetur habere aliam voluntatē quàm paternam, ac proinde per illam obligatur ad baptismum, maximè quando illi ad salutem est necessarius.

res liberos
suos bapti-
zare in pe-
riculo
mortis.

Dico Secundò, Extra periculum iure diuino pater non videtur teneri baptizare paruulum in infantia; sed posset differre vsque ad etatem adultam. Ratio est, Quia ius diuinum non determinauit vllum tempus pro infantibus; & ex natura rei non est obligatio ad tempus infantie extra periculum mortis; quia in infantia non potest Christianas actiones obire. Vnde etiam Ecclesia non videtur iure diuino obligari, vt infantes baptizet extra periculum. Est tamen traditio Apostolica admodum salutaris omnes parentes obligans.

Extra peri-
culum, non
iure diu-
no, sed a
postolica
traditione
infantes
baptizandi.

ARTICVLVS X.

*Vtrum infantes Iudaorū, vel alio-
rum Infidelium, inuitis paren-
tibus sint baptizandi?*

Q Vidam existimant id posse fieri auctoritate Principum, modò suppetat aliqua ratio illos postea religiosè educandi: & illi infideles saltem iure politico sint Christiano Principi subiecti. Ita Scotus dist. 4. qu. 9. vbi etiam dicit bonum fore, si omnes Infideles cogantur ad fidem. Idem sentit Gabriel eadem dist. qu. 2. ar. 3. dubio 5. & Eckius homil. 2. de Baptismo. Sed contrarium est tenendum: pro quo,

24
Putat Sco-
tus id fieri
posse.

Dico Primò, Non licet baptizare infantes Infidelium inuitis eorum parentibus, quorum potestati subsumunt, si illi non sint mancipia Christianorum. Nisi forte infantes sint in extrema necessitate, & sine vi & scandalo id fieri possit. Est ferè communis D. Thomæ hoc loco, & Caiet. Durandi dist. 4. qu. 6. & hoc tempore est communis.

Verius
negatur.

Prior pars Probatur Primò: Quia si inuitis parentibus baptizentur, vel reddendi sunt parentibus, & sic est apertum periculum profanationis baptismi, nam instituentur in infidelitate, & sacrilegis ritibus polluentur: vel nō sunt reddendi; & sic fiet aperte iniuria parentibus, ad quos iure natura pertinet eorū educatio. Quod patet, Quia hoc est spoliare eos patria potestate, & re sua: nam infantes, quamdiu sunt sub cura parentum, sunt veluti res & bona ipsorum, ac proinde non magis possunt auferri, quàm alia res, quæ ipsorum dominio subsunt. Hoc est præcipuum fundamentum huius sententia. Nam cui baptismus potest dari, in eo etiam potest & debet defendi à praua institutione & violatione per impios ritus: sed hoc fieri nequit, nisi infans patri eripiatur, & non restituitur; quod est contra iustitiam. Confirmatur, Quia non potest eripi in penam, vel ad innocentis defensionem, vel ob alium titulum qui hic interueniat; vt patebit ex solutine argumentorum.

Probatur Secundò, Quia idcirco Christianorum filij possunt inuitis parentibus baptizari, quia Ecclesia ius habet in parentes: ergo cū non habeat ius in Infideles, non potest illis inuitis eorū infantes

infantes baptizare. Confirmatur, quia quod Ecclesia haecenus nunquam tentavit, imò vetuit fieri, credibile est eam ad id ius non habere: atqui haecenus non tentavit, & vetuit fieri: ergo.

Altera pars Probat: Quia quando infanti imminet periculum mortis, non est metuendum, ne baptismus per pravam institutionem temeretur; neque est necesse parenti prolem adimere, sed satis est baptismum conferre: quod leui negotio fieri potest absque parentis iniuria. Nec refert, quod parens id fortè iniquè ferat: quia nihil contra ius eius agitur. Cauendum tamen, vt absque scandalo id fiat, & etiam ne vis inferatur parenti.

Cave scandalum.

Dices, iste infans est in extrema necessitate spiritali: ergo possum illi succurrere etiam vi illata parenti.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia parens posset se tueri; nò enim ratione ostendi potest infantem esse in periculo damnationis; & sic daretur bellù vtriusque iustum, quod seposita ignorantia iuris cuiusque fieri nequit.

Si Tutores sine iniuria.

Aduerte, quod de parentibus dictum est, idem sentiendum de tutoribus, qui succedunt in locum parentum, & eandem potestatem habent circa proles gubernationem; nisi fortassis Princeps ob aliquas causas politicas posset eos mutare.

26

Sed contra. Objicitur Primò, Si parens nolit suam prolem baptizari, abutitur patria potestate & iure naturali: ergo potest ea priuari: hæc enim est iusta pœna, vt quo quis abutitur, eo priuetur: vel certè poterit cogi, vt rectè vtatur.

Soluantur obiectio- nes.

Respondeo Negando Consequentiam, Quia nò abutitur contra debitum iustitiæ politice ordinem, sed contra legem Fidei, Religionis & Pietatis supernaturalis: vnde ob talem abusum non potest priuari iure naturali, quod habet. Sicut nec cogi potest, vt ipse credat, aut baptizetur, aut aliquid aliud propriù religionis Christianæ admittat. Confirmatur, Quia nec per potestatem Ecclesiasticam, cui non subest; nec per politicam cogi potest, cum potestas politica non se extendat, nisi ad ea, quæ ratio nobis dicit ad finem politicum conuenire, hæc enim potestas immediatè est ab hominibus per dictamen rationis naturalis: Infante autem esse baptizandum, est supra rationem: ergo &c.

Objicitur Secundò, Parens facit paruulo grauem iniuriam, præsertim si in periculo mortis nolit permittere eius baptismum: ergo tunc poterit vi compelli, vt permittat.

Respondeo Negando Consequentiam; Quia illa iniuria non est contra legem naturæ; nec contra finem politicum; ac proinde non potest prohiberi aut vindicari per Principem: nam intra limites legum politicarum non censetur iniuria.

Objicitur Tertio, Si pater vellet prolem suam corporaliter occidere, posset vi eripi: ergo multò magis si spiritaliter, nolens illam baptizari.

Respondeo non sequi. Patet in simili: Si enim te velles occidere, posset vi impediri: non tamen si velles peccare, v.g. inebriari; quod tamè est occidere se spiritaliter. Ratio est; Quia Deus fecit nos dominos vitæ spiritalis, ita vt sola voluntate possit conseruari vel profundi; non autem vitæ corporalis. Vnde cum infantes secundum vitam spiritualem sint sub parentum dominio, quorum voluntate placuit Deo illis prospicere, nò possunt parentibus eripi vt donentur vitæ spiritali. Alià solutionem vide apud D. Thomam ad 1.

Deus fecit hominem dominum vitæ suæ spiritalis, non item corporalis.

Objicitur Quarto, Si parens institueret suos pueros latrociniò, veneficiò, vel similibus malis artibus, posset vi cogi vt abstineat, & filij eripi: ergo similiter, si nolit baptizari.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia possunt cogi infideles ad ius naturæ, Vt v. g. ne immolent idolis, si Christiano Principi subint; nò tamen ad ius supernaturale.

Objicitur Quintò, Magis oportet Deo obedire, quàm hominibus: atqui Deus iubet omnes baptizari: ergo etiam si homo repugnet, non est curandum. Confirmatur Primò, Quando enim sunt duo subordinati domini, & contraria præcipiunt, tenemur potius obedire superiori, quàm inferiori. Confirmatur Secundò, Quia infantes magis sunt Dei, quàm parentum: ergo potius Deo sunt restituendi per baptismum, quàm parentum arbitrio relinquendi.

Respondeo; Non solum Deus iubet omnes baptizari, sed etiam vt nemini iniuria inferatur: quando autem parentes repugnant, iniuriam eis facimus, si infantes ab illis vi abstrahimus. Ad primam Confirmationem: Non sunt hic duo subordinati domini contraria iubentes; sed vnus dominus, qui mandat omnes baptizari, saluo tamen iure naturali, nempe vt nullum cogamus, nullum vim inferamus. Omnia enim præcepta supernaturalia sic à Deo sunt lata, vt non nisi salua naturæ lege velint ea seruari. Gratia enim naturam supponit & perficit, non destruit.

Præcepta supernaturalia, solum seruanda salua naturæ lege.

Dico Secundò, Si alter parentum consentiat, potest infans etiam altero inuito baptizari. Probat, quia Capitulo Ex literis. de Conuersione coniugatorum, statuitur, vt, si pater fidem amplectatur vxore manente infideli, filij baptizentur: & 28. qu. 1. Can. Iudæi. ex Concilio Tolitano IV. statuitur, vt etiam inuito patre Iudæo filij baptizentur, si mater Christiana fuerit. Ratio est; Quia cum vterque parens ferè equale ius habeat in filiam, & non possit vtrique concedi, donandus est in fauorem fidei & prolis, parenti fideli.

27. Si alter parentum consentiat, baptizantur infantes.

Hic adde: Si patre mortuo in infidelitate, auus conuerteretur, vel antè esset conuersus, posset voluntate aui proles baptizari, quamuis mater in infidelitate persisteret. Ratio est: Quia mortuo patre, auus tanquam pater curam nepotù habet; & iure ciuili patriam accipit potestatem. Ita ante annos viginti iussu Gregorij XIII. Romæ fuit iudicatum & factum.

Item si auus consentiat inuita matre.

Dico Tertio, Si isti infideles sint mancipia Christianorum, possunt eorum infantes ipsis inuitis baptizari. Ita Durandus dist. 4. qu. 6. Sotus in hunc locum, & multi alij. Et colligitur ex 1. Machabæorum cap. 2: vbi Mathathias, cum occidisset missos ab Antiocho, curauit circumcidi omnes pueros, quos inuenerunt in finibus Israël, inter quos haud dubiè erant multi filij infidelium, quos iure belli sibi subiecerat. Et quamuis horum parentes fortè non essent mancipia Iudæorum, ipsi tamen paruuli erant mancipia, vnde poterant baptizari. Ratio est, quia dominus habet ius circumcidi sua mancipia, & separandi à suis prolibus, etiam hac intentione vt proles baptizet, quamuis Cajetanus & Sotus id negent. Nam mancipia sunt res & bona domini, sicut iumenta; ac proinde quouis honesto sine possunt distrahi: ergo poterit tunc statuere de prolibus prout ei plaquerit.

28. Item si parentes sint mancipia Christianorum.

Domini potestas maior, quam patris.

placuerit. Confirmatur, Quia patria potestas non minus est in domino, quam in parente: nam dominium includit absolutum ius gubernandi feruū, non minus quam includat potestas patria, sed potius maius, cum pro arbitrio possit eum vendere, quod non potest parens: ergo potest circa illum, quidquid potest parens & amplius.

Si infans nequeas ab inuito parente separare, ne baptizes.

Hic tamen Aduerte Primò, Si nolis, aut nequeas paruulum à parente separare, ob quod panè certum sit ipsum in infidelitate educandum, aut cæremonijs impijs contaminandum, non potes ipsum baptizare, excepto necessitatis casu. Ratio est, Quia id esset contra sanctitatem Sacramenti, & dignitatem religionis Christianæ; & esset periculum apostasie. Vnde Doctores iubent prius separari, quam baptizetur. Idem dicendum videtur de filijs hæreticorum: nempe non esse baptizandos, si non suppetat ratio cauendi, ne à parente peruertantur. Quamuis hoc in praxi nõ feruetur, fortasse quia spes est illos à Catholicis rectè esse instituendos, & quia maiora incommoda timentur.

Quid facies de Plagio sublati.

Aduerte Secundò, Eos qui furtim aut plagio ablati sunt ex terris infidelium, si possint restitui suis parentibus, sunt illis omnino restituendi absque baptismo. Quòd si non possint restitui, debent baptizari, & Christianè educari: nam tunc Princeps seu Respublica succedit in ius paternum.

29 Puer accingens vsum rationis, potest baptizari inuitis parentibus.

Dico Quartò, Cū puer attingit vsum rationis, sic vt videatur posse peccare, potest baptizari, si velit, etiam inuitis parentibus. Ratio est, quia in ijs, quæ pertinent ad ius naturale & diuinū, non est subiectus parentibus: & simulatque vtitur ratione, incumbit ei cura suæ salutis.

D V B I V M.

Vtrum cõsensus sit verus baptismus, qui infans infidelium confertur inuitis eorum parentibus?

30 Durandus alijque negant.

D Vrandus dist. 4. qu. 7. Paludanus eadem dist. & Catherinus Opusculo de paruulis Iudæorum recipiendis, existimant huiusmodi baptismum esse irritum. Ratio est; Quia baptismus requirit voluntatem baptizati: at paruulorum nulla est voluntas, nisi parentum, qui renitentur: ergo &c.

Sed contraria sententia est ferè communis Doctorum, scilicet esse verum baptismum.

Probatur Primò, Quia sicut nec requiritur fides parentum ad veritatem baptismi, ita nec voluntas.

Veritas affirmatur.

Probatur Secundò, Quia vt Durandus, & alij fatentur, in filijs apostatarum est ratum Baptisma, etiam inuitis parentibus: similiter in filijs mancipiorum. At si voluntas parentum requireretur ad substantiam baptismi, in omni euentu esset necessaria.

Probatur Tertiò, Si infans inuito parente afficeretur morte propter Christum, esset verus martyr, quamuis in adulto voluntas requiratur: ergo. Vide D. August. epist. 23. & Bernardum epist. 77.

Probatur Quartò, Peccatū Originale sine omni consensu contrahitur: ergo & sine consensu expiari potest. Ratio est, Quia tales infantes, etfi, vt iure censeantur baptizati, non habeant aliam voluntatem quam parentum; tamen vt absolute sint baptizati, non requiritur vlla externa voluntas: quia baptismus agit per modum causæ naturalis, cui sufficit non inuenire obicem in subiecto cui applicatur, licet in applicatione interueniat iniuria.

ARTICVLVS XI.

Vtrum in Maternis uteris possint baptizari?

R Espondetur, Non posse; quia non possunt aqua attingi.

Addo tamè, si infans in utero positus possit aliquo instrumento per obstetricem aspergi, censeatur verè baptizatus, vt notat Fraciscus Victoria qu. 32. Dices; Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, hic Dominus insinuat puerum debere primò nasci: quia, vt D. Augustinus ait epist. 57. Nemo renascitur, nisi iam natus. Respondeo; Non requiritur absolute, vt antea sit natus per egressionem ex utero, sed sufficit vt sit natus per egressionem ex nihilo in rerum naturam. Et confirmatur, quia si puer excinderetur, nõ diceretur nasci; tamen deberet omnino baptizari.

Notandum hinc Primò, Matrem non esse scindendam, vt infans possit baptizari, nisi sit mortua, vel ob sua crimina à iudice ad hoc condemnatur: quia non sunt facienda mala, vt eueniant bona. Vnde leges ciuiles iubent supplicium matris differri vsque ad partum; vt patet Lege Prægnantem. Digestis de pœnis.

Notandum Secundò, Remedium, quod hic ponit Caictanus, esse vanum; de quo supra diximus art. 9. dub. 1. Duo dumtaxat sunt modi, quibus infans in utero possit saluari. Primus, Si afficiatur martyrio; ad quod non sufficit matrem occidi propter Christum, sed requiritur, vt etiam infantem in odium Christi occidere velint, quod fiet, si animaduertant illam esse prægnantem. Secundus, Si diuino miraculo in utero sanctificetur, vt Ioannes Baptista. Nunquam tamen existimandum est, id fieri sine notis externis, quibus id possit deprehendi.

ARTICVLVS XII.

Vtrum furiosi & amentes debeant baptizari?

V Ide D. Thomam. Solùm notandum est in ijs, qui à natiuitate amentes fuerunt, non esse sanam mentem expectandam, sed statim possunt baptizari. Ratio est; Quia sunt instar infantum. Secus est, si vsus rationis interuallum habuerint: tunc enim non possunt baptizari in amentia, nisi antea eius voluntatem ostenderint.

Q V Æ.